III Jornades de Recerca i Innovació Educativa

Innovació i coeducació

8 i 9 de novembre de 2019

L'elaboració de jocs i materials didàctics: una estratègia per a la millora de la pràctica docent (PID 181922)*

Gabriel Barceló Bauzà, Sara González Gómez, Xavier Motilla Salas, Juan José Burgués Mestre, Bernat Sureda Garcia

Grup d'Estudis d'Història de l'Educació (GEDHE). Institut de Recerca i Innovació Educativa (IRIE). Universitat de les Illes Balears (UIB)

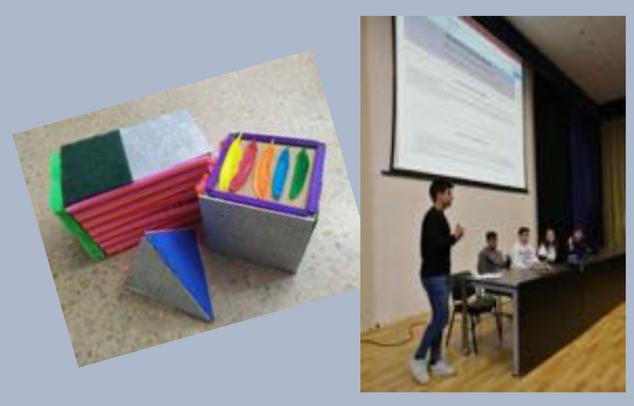

1. RESUM

El projecte d'innovació docent *L'elaboració de jocs i materials didàctics: una estratègia per a la millora de la pràctica docent* (PID 181922) es va implementar durant el curs 2018-2019 en el marc de l'assignatura *Pensament i Contextos Educatius Contemporanis* –graus d'Educació Infantil (22000) i Primària (22101)–. La iniciativa sorgí amb la voluntat que els alumnes de Magisteri, mitjançant un aprenentatge vivencial, veiessin la connexió entre pensament pedagògic i pràctica educativa. Si bé a través de la matèria abans esmentada, s'introdueix als estudiants en el coneixement de les teories i pràctiques pedagògiques que tingueren major repercussió al llarg dels segles XIX i XX, creiem que també és important que vegin com aquestes poden tenir vigència en el present, sempre i quan s'adaptin al context actual. D'aquí la nostra proposta d'iniciar-los en l'elaboració de materials i jocs didàctics, competència que alhora resulta imprescindible pel desenvolupament de la seva tasca professional, així com també en la localització d'aquells testimonis, materials i immaterials, que ens acosten a la pràctica escolar del passat.

2. OBJECTIUS

- Apropar el pensament pedagògic al context educatiu actual a través de l'elaboració de jocs i materials didàctics.
- Conèixer el nostre passat escolar més proper a través dels testimonis materials i immaterials de l'escola.
- Adquirir coneixements historiogràfics mitjançant la realització i localització dels diferents materials.
- Aprendre a treballar en grup i a cooperar en equip per tal d'aconseguir un resultat final conjunt.

3. ACTUACIONS

3.1. Grau d'Educació Infantil (*Pensament i Contextos Educatius Contemporanis.* 22000). Realització, en grup, d'un joc o material didàctic en base a aquells principis o idees pedagògiques treballades al llarg del curs que hagin suscitat un major interès. Els materials i jocs elaborats pels alumnes s'entregaren amb un document adjunt, a mode de "llibre d'instruccions", en el qual es recollien els següents punts:

- Fonamentació teòrica (amb quin autor o autors es basa el joc o material realitzat)
- Situació on es vol aplicar el material o joc
- Objectius
- Metodologia
- Característiques del joc o material
- Justificació del perquè de la seva realització (quines capacitats de l'infant es volen treballar)
- Valoració crítica

3.2. Grau d'Educació Primària (*Pensament i Contextos Educatius Contemporanis*. 22101). Es va realitzar una primera experiència mitjançant la qual van localitzar tota una sèrie de fonts, de caràcter material i immaterial (fotografies; quaderns; llibres de text i/o enciclopèdies escolars; testimonis orals), que ens acosten a la cultura escolar del passat. Cada una de les tipologies de testimonis havia d'il·lustrar pràctiques escolars dels quatre períodes que es detallen a continuació:

- Amb anterioritat a l'aprovació de la Llei d'Educació Primària de 1945
- Entre la Llei d'Educació Primària (1945) i la Llei General d'Educació (1970)
- Entre la Llei General d'Educació (1970) i la Llei Orgànica d'Ordenació General del Sistema Educatiu (1990)
- Entre la Llei Orgànica d'Ordenació General del Sistema Educatiu (1990) i la Llei Orgànica d'Educació (2006)

4. TRANSFERÈNCIA I DIFUSIÓ

- González Gómez, Sara; Barceló Bauzà, Gabriel; Comas Rubí, Francisca; Payá Rico, Andrés. **Juegos elaborados por futuros maestros de infantil en base al pensamiento pedagógico contemporáneo**. REDINE (ed.). *Conference Proceedings EDUNOVATIC 2018. 3rd Virtual International Conference on Education, Innovation and ICT*. Eindhoven, NL: Adaya Press, 2019, 382-386. Comunicació
- González Gómez, Sara; Comas Rubí, Francisca; Barceló Bauzà, Gabriel. **Una propuesta para aproximar teoría y práctica en la formación de maestros de infantil: elaborando juegos desde la historia**. REDINE (ed.). *Conference Proceedings EDUNOVATIC 2018. 3rd Virtual International Conference on Education, Innovation and ICT*. Eindhoven, NL: Adaya Press, 2019, 630-631. Pòster
- González Gómez, Sara; Barceló Bauzà, Gabriel; Gelabert Gual, Llorenç; Motilla Salas, Xavier. **Experiencias en el uso del patrimonio educativo para la formación de maestros**. Cid, Xosé Manuel; Carrera, María Victoria (coord.). *XX Coloquio de Historia de la Educación-Congreso Internacional. Identidades, internacionalismo, pacifismo y educación (siglos XIX y XX)*. Ourense, SEDHE, 2019, 97-102. Comunicació.

* Pòster elaborat en el marc dels projectes *L'elaboració de jocs i materials didàctics: una estratègia per a la millora de la pràctica docent* (PID 181922. Ajuts per a projectes d'innovació i millora de la qualitat docent 2018-2019 de l'Institut de Recerca i Innovació Educativa. IRIE-UIB) i *Cultura y prácticas escolares en el siglo XX* (EDU2017-82485-P. MCIU/AEI/FEDER,UE).